

6 Φεβρουαρίου, 1996

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στές]

ΜΑΡΙΑ ΚΚΟΥΦΟΥ,

Εφεσείουσα - Καθ'ης η αίτηση,

v.

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΚΟΥΦΟΥ,

Εφεσίβλητου - Αιτητή.

(Εφεση Αρ. 55)

Δικαιοδοσία Οικογενειακού Δικαστηρίου — Αίτηση φύλαξης ανηλίκου από τον αιτητή ή λήψη άλλου πρόσφορου μέτρου — Οικογενειακό Δικαστήριο, έχει εξουσία να αναθέσει τη φύλαξη του σε τρίτο πρόσωπο κατ' Άρθρο 18(1) του περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμου του 1990 Ν. 216/90.

5

Γονική μέριμνα — Διάταγμα καθορισμού της διαμονής του ανηλίκου, δεν συνεπάγεται αφαίρεση της γονικής μέριμνας.

Απόδειξη — Απόδειξη γεγονότων ενόρκου δηλώσεως υποστηριζουσας αίτηση, γίνεται με αποδεκτή μαρτυρία εφόσον αμφισβητούνται με την ένσταση.

10

Το Οικογενειακό Δικαστήριο Λευκωσίας, κατόπιν αίτησης ex parte του εφεσίβλητου - αιτητή, εξέδωσε προσωρινό διάταγμα με το οποίο καθόρισε σαν τόπο διαμονής της ανήλικης θυγατέρας των διαδίκων, το σπίτι του αδελφού του και το όρισε για αναθεώρηση στις 8.11.1994, ημερομηνία κατά την οποία η εφεσείουσα - καθ'ης η αίτηση δεν εμφανίστηκε με αποτέλεσμα να καταστεί απόλυτο.

15

Η εφεσείουσα - καθ'ης η αίτηση καταχώρισε αίτηση ακύρωσης του διατάγματος, που απορρίφθηκε από το Δικαστήριο, το οποίο αποφάσισε ότι είχε δικαιοδοσία να επιληφθεί της αίτησης και ακυρώσει ή τροποποιήσει το διάταγμα μόνο με βάση τη Δ. 48 θ. 8(4) των Θεσμών της Πολιτικής Δικονομίας παρ' όλον ότι η αίτηση δεν είχε βασιστεί σ' αυτήν. Επίσης, αποφάσισε ότι η εφεσείουσα - καθ'ης η αίτηση, αιτή-

20

25

τρια στην αίτηση ακύρωσης του διατάγματος, παρέλειψε να αποδείξει τα γεγονότα της ένορκης δήλωσής της προς υποστήριξη της αίτησης, τα οποία είχαν αμφισβητηθεί με την ένσταση.

5 Με έφεσή της, η εφεσείουσα - καθ' ης η αίτηση, αμφισβήτησε τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου να εκδώσει το διάταγμα και πρότεινε ότι λανθασμένα το Δικαστήριο αποφάσισε ότι η εφεσείουσα όφειλε να αποδείξει τους ισχυρισμούς της, όπως τους διατύπωσε στην ένορκη

10

Αποφασίστηκε ότι:

15 (1) Το Δικαστήριο είχε εξουσία βάσει του Άρθρου 18(1) του περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμου του 1990 Ν. 216/90 να εκδώσει διάταγμα καθορισμού προσωρινής διαμονής της ανήλικης, έστω και αν το μέτρο δεν εξητείτο ειδικά.

20

(2) Ο καθορισμός προσωρινής διαμονής ανήλικου, δεν συνεπάγεται αφαίρεση της γονικής μέριμνας.

(3) Η εφεσείουσα-καθ' ης η αίτηση είχε υποχρέωση να αποδείξει τους ισχυρισμούς της, εφόσον είχαν αμφισβητηθεί με την ένσταση.

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

25

Αναφερόμενη υπόθεση:

Louis Vuitton v. Δέρμοσακ Λτδ και Άλλης (1992) 1 Α.Α.Δ. 1453.

30 **Έφεση.**

Έφεση από την καθ' ης η αίτηση κατά της διαταγής του Οικογενειακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Σ. Κ. Καρατσή Δ. Οικ. Δικαστηρίου) που δόθηκε στις 13.4.1995 (Αίτηση Διαζυγίου Αρ. ΓΜ113/93), με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση της εφεσείουσας για την ακύρωση του προσωρινού διατάγματος με το οποίο καθορίστηκε σαν τόπος διαμονής της ανήλικης κόρης των διαδίκων το σπίτι του αδελφού του εφεσίβλητου.

40 *Ε. Βραχίμη, για την Εφεσείουσα.*

Κ. Καλλής, για τον Εφεσίβλητο.

Cur. adv. vult.

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Η παρούσα έφεση στρέφεται κατά της απόφασης Δικαστή του Οικογενειακού Δικαστηρίου Λευκωσίας ημερ. 13.4.95, με την οποία απέρριψε αίτηση της εφεσείδουσας ημερ. 9.12.1994 με την οποία ζητούσε ακύρωση διατάγματος του ίδιου Δικαστηρίου.

5

Το διάταγμα αυτό εκδόθηκε ex parte μετά από αίτηση του εφεσίβλητου στις 27.10.1994. Με την αίτηση εκείνη ο εφεσίβλητος σύζυγος της εφεσείδουσας ζητούσε προσωρινό διάταγμα με το οποίο να αναθέτει στον ίδιο τη φύλαξη της ανήλικης κόρης των διαδίκων μέχρι την αποπεράτωση της κυρίως αίτησης ή οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέτρο. Το Δικαστήριο με βάση την αίτηση εξέδωσε προσωρινό διάταγμα με το οποίο καθόρισε σαν τόπο διαμονής της ανήλικου το σπίτι του αδελφού του εφεσίβλητου και όρισε το διάταγμα για αναθεώρηση στις 8.11.1994 για να επιδοθεί στην εφεσείδουσα. Την 8.11.1994 μετά την προσωπική επίδοση του διατάγματος και της αίτησης στην εφεσείδουσα και αφού η εφεσείδουσα κλήθηκε και δεν εμφανίστηκε και ούτε καταχώρισε οποιαδήποτε ένσταση, το Δικαστήριο αποφάσισε όπως το διάταγμα γίνει απόλυτο.

10

15

20

Το Οικογενειακό Δικαστήριο Λευκωσίας μετά από ακρόαση απέρριψε την αίτηση της εφεσείδουσας ημερ. 9.12.90 για παραμερισμό του διατάγματος. Στην απόφασή του ο Δικαστής ασχολήθηκε με τα θέματα τα οποία είχαν εγερθεί ενώπιόν του και βάσισε την απόφασή του στους ακόλουθους λόγους:

25

(α) Το Δικαστήριο είχε δικαιοδοσία να εκδώσει το διάταγμα το οποίο καθόριζε απλώς την προσωρινή διαμονή της ανήλικης και δεν αφαιρούσε την γονική μέριμνα ούτε αφορούσε τον διορισμό επιτρόπου.

30

(β) Το Δικαστήριο είχε δικαιοδοσία να ακυρώσει ή να τροποποιήσει το διάταγμα του μόνο με βάση την Δ.48 θ.8(4) στην οποία όμως δεν είχε βασιστεί η αίτηση της εφεσείδουσας.

35

(γ) Τα γεγονότα τα οποία η εφεσείδουσα επικαλέσθηκε στην ένορκη δήλωσή της για υποστήριξη της αίτησής της αμφισβητήθηκαν από τον εφεσίβλητο στην ένορκη δήλωσή του και η εφεσείδουσα παρέλειψε να τα αποδείξει με μαρτυρία όπως είχε υποχρέωση.

40

Οι λόγοι της παρούσας έφεσης προσβάλλουν βασικά το υπόβαθρο της πιο πάνω απόφασης και είναι συνεπτιγμένα οι ακόλουθοι:

(1) Το Δικαστήριο λανθασμένα αποφάσισε ότι είχε δικαιοδοσία να εκδώσει διάταγμα για θεραπεία που δεν περιλαμβάνετο στην αίτηση του εφεσίβλητου ημερ. 27.10.94.

5 (2) Το Δικαστήριο λανθασμένα αποφάσισε ότι η αίτηση της εφεσείουσας ημερ. 9.12.1994 έπρεπε να είχε βασιστεί στη Δ.48 θ.8(4). Εν πάση περιπτώσει η παράλειψη αναφοράς στην πιο πάνω πάνω διαταγή κακώς εκρίθη ότι οδηγούσε την αίτηση σε αποτυχία.

10 (3) Το Δικαστήριο λανθασμένα αποφάσισε ότι η εφεσείουσα όφειλε να αποδείξει τους ισχυρισμούς της στην ένορκη δήλωσή της αφού όπως ισχυρίζεται δεν υπήρχε έγκυρη ένσταση εκ μέρους του εφεσίβλητου με την οποία να αμφισβητούνταν οι ισχυρισμοί της για τον λόγο ότι η ένσταση που καταχωρήθηκε αναφέρετο σε αίτηση ημερ. 19.12.1994 αντί 9.12.1994 ως ήτο η ημερομηνία της αίτησης της εφεσείουσας.

20 Τους λόγους αυτούς ανέπτυξε εκτεταμένα στην αγόρευσή ενώπιό μας η δικηγόρος της εφεσείουσας.

Σαν πρώτο θέμα θεωρούμε ορθό να εξετάσουμε το θέμα της δικαιοδοσίας.

25 Είναι φανερό ότι στην αίτησή του ημερ. 27.10.1994 ο εφεσίβλητος ζητούσε από το Δικαστήριο εκτός από την ανάθεση της φύλαξης της ανήλικου στον ίδιο και οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέτρο. Ο Νόμος 216/90 ο οποίος διέπει το θέμα προνοεί τα ακόλουθα στο Άρθρο 18(1).

30 “18.-(1) Αν ο πατέρας ή η μητέρα παραβαίνουν τα καθήκοντα που τους επιβάλλει το λειτούργημά τους για την επιμέλεια του προσώπου του τέκνου ή τη διοίκηση της περιουσίας του, ή αν ασκούν το λειτούργημα αυτό καταχρηστικά ή δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν σ’ αυτό, το Δικαστήριο, εφόσο το ζητήσει ο άλλος γονέας ή ο Διευθυντής, μπορεί να διατάξει οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο.”

40 Το Δικαστήριο αποφάσισε με βάση τα ενώπιόν του δεδομένα ότι το πιο πρόσφορο μέτρο που ενδείκνυτο υπό τις περιστάσεις ήταν μόνο ο καθορισμός της προσωρινής διαμονής της ανήλικης.

Το Δικαστήριο είχε εξουσία βάσει του νόμου να εκδώσει το πιο πάνω διάταγμα. Αναφορά γίνεται και στη μελέτη του Βασίλη Αντ.

Βαθρακοκοίλη, Εφέτη, ΤΟ ΝΕΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ, έκδοση 1990, σελίς 640:

Πρόσφορα μέτρα: Το δικαστήριο πριν από την αφαίρεση της άσκησης της γονικής μέριμνας μπορεί να διατάξει οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο, όπως την υποχρέωση του γονέα ή των γονέων να ζητούν τη συμβουλή κάποιου τρίτου πριν προβούν σε ορισμένες ενέργειες ή να ανακοινώνουν σε κάποιον τρίτο τις μελλοντικές ενέργειές τους ή να ζητούν την άδεια του δικαστηρίου. Η παραβίαση των υποχρεώσεων αυτών δεν συνεπάγεται ακυρότητα των πράξεων που ενεργούνται, μπορεί όμως να αποτελέσει λόγο αφαίρεσης της γονικής μέριμνας για τον παραβάτη γονέα.”

Το γεγονός ότι δεν ζητήθηκε ειδικά αυτό το μέτρο δεν περιορίζει το Δικαστήριο στην δικαιοδοσία του αυτή ιδιαίτερα αφού με την αίτηση εξητείτο οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο.

Στο σημείο αυτό αναφερόμαστε και στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην αίτηση Αρ. 184/94 για έκδοση διατάγματος Prohibition που αφορά την παρούσα υπόθεση και με την οποία η εφεσείουσα σαν αιτήτρια ήγειρε το ίδιο θέμα δικαιοδοσίας του Οικογενειακού Δικαστηρίου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο στην πιο πάνω αίτηση αποφάσισε ότι το Οικογενειακό Δικαστήριο δεν είχε υπερβεί την εξουσία του με την έκδοση του υπό εξέταση διατάγματος.

Η δικηγόρος της εφεσείουσας επίμονα εισηγήθηκε ότι ο καθορισμός της προσωρινής διαμονής της ανηλίκου συνεπάγεται αφαίρεση της γονικής μέριμνας, εξουσία που δεν παρείχεται στο πρωτόδικο δικαστήριο με βάση την ενώπιόν του αίτηση.

Δε θεωρούμε ορθή τη νομική θέση της δικηγόρου της εφεσείουσας. Αντίθετα θεωρούμε ότι το διάταγμα που εκδόθηκε δεν αφαίρεσε τη γονική μέριμνα και δεν την επηρεάζει. Αλλά το Δικαστήριο καθόρισε προσωρινά πρόσφορα μέτρα.

Τώρα θα επιληφθούμε του άλλου λόγου έφεσης ότι δηλαδή η εφεσείουσα δεν είχε υποχρέωση να αποδείξει τους ισχυρισμούς που είχε προβάλει στην ένορκη δήλωσή της. Το επιχείρημα της δικηγόρου της εφεσείουσας ότι δεν υπήρχε έγκυρη ένσταση που αμφισβητούσε τους ισχυρισμούς της είναι ανεδαφικό. Είναι φανερό ότι η λανθασμένη αναφορά στην ημερομηνία της αίτησης οφείλετο σε αβλεψία, η οποία όπως φαίνεται από την εξέλιξη της διαδικα-

- σίας δεν προκάλεσε ζημιά στην άλλη πλευρά. Η ακρόαση έγινε χω-
ρίς να αναφερθεί τέτοιο θέμα και ο δικηγόρος του εφεσίβλητου
ακούστηκε επί της ένστασής του. Στην ένορκη δήλωσή της που συ-
νοδεύει την αίτηση υπάρχουν ισχυρισμοί που αμφισβητούνται από
5 την πλευρά του εφεσίβλητου. Η εφεσείουσα είχε υποχρέωση να
τους αποδείξει. Και αυτός ο λόγος της έφεσης απορρίπτεται. Σχε-
τική είναι η υπόθεση *Louis Vuitton ν. Δέρμοσακ Ατό και Άλλης*
(1992) 1 Α.Α.Δ. 1453.
- 10 Αναφορικά με το διαδικαστικό θέμα που εγείρεται με τον άλλο
λόγο έφεσης δηλαδή την παράλειψη αναφοράς από την εφεσείουσα
στη Δ.48 θ.8(4) στην αίτησή της, ενόψει της κατάληξής μας στους
πιο πάνω δύο λόγους που άπτονται της ουσίας της έφεσης και λαμ-
βάνοντας υπόψη την ελαστικότητα που έχει διαμορφωθεί με την
15 τροποποίηση της Δ. 64 δε θεωρούμε αναγκαίο να επεκταθούμε και
στο θέμα αυτό.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.

20

*Η έφεση απορρίπτεται με
έξοδα.*